

DECRET nr.187 din 30 martie 1990
pentru acceptarea Conventiei privind protectia patrimoniului mondial, cultural și natural,
adoptata de Conferinta generala a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta și
Cultura la 16 noiembrie 1972

Textul [actului](#) publicat în M.Of. nr. 46/31 mar. 1990

**DECRET nr. 187 din 30 martie 1990 pentru acceptarea Conventiei privind
protectia patrimoniului mondial, cultural si natural, adoptata de
Conferinta generala a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie,
Stiinta si Cultura la 16 noiembrie 1972**

EMITENT: CONSILIUL PROVIZORIU DE UNIUNE NATIONALA

aparut in MONITORUL OFICIAL nr. 46 din 31 martie 1990

Consiliul Provizoriu de Uniune Nationala decreteaza:

ARTICOL UNIC Romania accepta Conventia privind protectia patrimoniului mondial,
cultural si natural, adoptata de Conferinta generala a Organizatiei Natiunilor Unite pentru
Educatie, Stiinta si Cultura la 16 noiembrie 1972.

PRESEDINTELE CONSILIULUI PROVIZORIU DE UNIUNE NATIONALA ION

ILIESCU CONVENTIE privind protectia patrimoniului mondial, cultural si natural *) *)

Traducere Conferinta generala a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si
Cultura, intrunita la Paris, de la 17 octombrie la 21 noiembrie 1972, in cea de-a XVII-a
sesiune, constatind ca patrimoniul cultural si patrimoniul natural sint din ce in ce mai
amenintate de distrugere nu numai datorita cauzelor obisnuite de degradare, dar si prin
evolutia vietii sociale si economice care le agraveaza prin fenomene de alterare si de
distrugere si mai grave, considerind ca degradarea sau disparitia unui bun al patrimoniului
cultural si natural constituie o diminuare nefasta a patrimoniului tuturor popoarelor lumii,
considerind ca ocrotirea acestui patrimoniu la scara nationala ramine adesea incompleta din
cauza amplorii mijloacelor pe care le necesita si a insuficientei resurselor economice,
stiintifice si tehnice ale tarii pe teritoriul careia se gaseste bunul de salvardat, amintind ca
actul constitutiv al organizatiei prevede ca ea va sprijini mentinerea, progresul si difuzarea
cunostintelor, veghind asupra conservarii si protectiei patrimoniului universal si recomandind
popoarelor interesate conventii internationale in acest scop, considerind ca recomandarile,
rezolutiile si conventiile internationale existente privitoare la bunurile culturale si naturale
demonstreaza importanta pe care o prezinta, pentru toate popoarele din lume, salvardarea
acestor bunuri unice si de neinlocuit, indiferent de poporul caruia ele apartin, considerind ca
unele bunuri din patrimoniul cultural prezinta o importanta exceptionala care necesita
protejarea lor ca parte din patrimoniul mondial al intregii omeniri, considerind ca, fata de
amplarea si gravitatea noilor pericole care le ameninta, intregii colectivitati internationale ii
revine sarcina de a participa la ocrotirea patrimoniului cultural si natural de valoare
universala exceptionala, prin acordarea unei asistente colective care fara a se substitui actiunii
statului interesat o va completa in mod eficace, considerind ca este indispensabil sa se adopte
in acest scop noi prevederi sub forma de conventii care sa stabileasca un sistem eficient de
protejare colectiva a patrimoniului cultural si natural de valoare universala exceptionala ,
organizat intr-o forma permanenta si dupa metode stiintifice si moderne, dupa ce a hotarit cu
prilejul celei de-a XVI-a sesiuni a sa ca aceasta problema va forma obiectul unei conventii
internationale, adopta in aceasta a 16-a zi a lunii noiembrie 1972 prezenta conventie.

I. Definitii ale patrimoniului cultural si natural

ART. 1

In spiritul prezentei conventii sint considerate drept patrimoniu cultural:

- monumentele: opere de arhitectura, de sculptura sau de pictura monumentala, elemente sau structuri cu caracter arheologic, inscriptii, grote si grupuri de elemente care au o valoare universala exceptionala din punct de vedere istoric, artistic sau stiintific;
- ansamblurile: grupuri de constructii izolate sau grupate, care, datorita arhitecturii lor, a unitatii si a integrarii lor in peisaj, au o valoare universala exceptionala din punct de vedere istoric, artistic sau stiintific;
- siturile: lucrari ale omului sau opere rezultate din actiunile conjugate ale omului si ale naturii, precum si zonele incluzind terenurile arheologice care au o valoare universala exceptionala din punct de vedere istoric, estetic, etnologic sau antropologic.

ART. 2

In spiritul prezentei conventii sint considerate ca patrimoniu natural:

- monumentele naturale constituite de formatiuni fizice si biologice sau de grupari de asemenea formatiuni care au o valoare universala exceptionala din punct de vedere estetic sau stiintific;
- formatiunile geologice si fiziografice si zonele strict delimitate constituind habitatul speciilor animale si vegetale amenintate, care au o valoare universala exceptionala din punct de vedere al stiintei sau conservarii;
- siturile naturale sau zonele naturale strict delimitate, care au o valoare universala exceptionala din punct de vedere stiintific, al conservarii sau al frumusetii naturale.

ART. 3

Fiecarui stat care participa la prezenta conventie ii revine datoria de a identifica si a delimita diferitele bunuri situate pe teritoriul sau, la care se refera art. 1 si 2 de mai sus.

II. Protectia nationala si protectia internationala a patrimoniului cultural si natural

ART. 4

Fiecare din statele parti la prezenta conventie recunoaste ca, obligatia de a asigura identificarea, ocrotirea, conservarea, valorificarea si transmiterea catre generatiile viitoare a patrimoniului cultural si natural la care se refera art. 1 si 2 si care este situat pe teritoriul sau, ii revine in primul rind. Se va stradui sa actioneze in acest scop atit prin propriul sau efort, in limita maxima a resurselor sale disponibile, cit si, cind este cazul, prin intermediul asistentei si cooperarii internationale de care va putea beneficia, in special pe plan financiar, artistic, stiintific si tehnic.

ART. 5

Pentru a asigura o ocrotire si o conservare cit mai eficienta si o valorificare cit mai intensa posibil a patrimoniului cultural si natural situat pe teritoriul lor si in conditii specifice fiecarei tari, statele parti la prezenta conventie se vor stradui in masura posibilului:

- a) sa adopte o politica generala prevazind atribuirea unei functii patrimoniului cultural si natural in viata colectiva si sa integreze ocrotirea acestui patrimoniu in programele de planificare generala;
- b) sa infiinteze pe teritoriul lor, in masura in care inca nu exista, unu sau mai multe servicii de ocrotire, de conservare si de valorificare a patrimoniului cultural si natural, prevazute cu un personal corespunzator si dispunind de mijloace care sa le permita sa indeplineasca sarcinile ce le revin;

- c) sa extinda studiile si cercetarile stiintifice si tehnice si sa perfectioneze metodele de interventie care permit unui stat sa faca fata pericolelor care ameninta patrimoniul lui cultural sau natural;
- d) sa ia masurile juridice, stiintifice, tehnice, administrative si financiare corespunzatoare pentru identificarea, ocrotirea, conservarea, valorificarea si introducerea in circuit public a acestui patrimoniu; si e) sa inlesneasca crearea sau dezvoltarea de centre nationale sau regionale de pregatire in domeniul ocrotirii, conservarii si valorificarii patrimoniului cultural si natural si sa incurajeze cercetarea stiintifica in acest domeniu.

ART. 6

1. Respectind pe deplin suveranitatea statelor pe teritoriul carora se afla patrimoniul cultural si natural mentionat in art. 1 si 2, fara a prejudicia drepturile reale, prevazute de legislatia nationala, asupra patrimoniului respectiv, statele parti la prezenta conventie recunosc ca el constituie un patrimoniu universal la ocrotirea caruia intreaga comunitate internationala are datoria sa coopereze.
2. Statele parti se angajeaza, in consecinta, si in conformitate cu prevederile prezentei conventii, sa-si dea concursul la identificarea, ocrotirea, conservarea si valorificarea patrimoniului cultural si natural mentionat in paragrafele 2 si 4 ale art. 11, daca statul pe teritoriul caruia se afla cere acest concurs.
3. Fiecare din statele parti la prezenta conventie se angajeaza sa nu ia in mod deliberat nici o masura susceptibila sa dauneze direct sau indirect patrimoniului cultural si natural mentionat la art. 1 si 2, care se afla pe teritoriul altor state parti la aceasta conventie.

ART. 7

In spiritul prezentei conventii, trebuie inteles prin ocrotirea internationala a patrimoniului mondial, cultural si natural stabilirea unui sistem de cooperare si de asistenta internationala avind drept obiectiv sa ajute statele parti la conventie in eforturile pe care le depun pentru a proteja si identifica acest patrimoniu.

III. Comitetul interguvernamental pentru protectia patrimoniului mondial, cultural si natural

ART. 8

1. Se infiinteaza pe langa Organizatia Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura un comitet interguvernamental pentru protejarea patrimoniului cultural si natural de valoare universala exceptionala denumit "Comitetul patrimoniului mondial". El se compune din 15 state parti la conventie, alese de statele parti la conventie intrunite in adunare generala in cursul sesiunilor ordinare ale Conferintei generale a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura. Numarul statelor membre ale comitetului va fi marit la 21 incepind de la sesiunea ordinara a conferintei generale care va urma intrarii in vigoare a prezentei conventii pentru un numar de cel putin 40 de state.
2. Alegerea membrilor comitetului trebuie sa asigure o reprezentare echitabila a diferitelor regiuni si culturi din lume.
3. La sedintele comitetului asista cu vot consultativ un reprezentant al Centrului international de studii pentru conservarea si restaurarea bunurilor culturale (centrul din Roma), un reprezentant al Consiliului international al monumentelor si siturilor (ICOMOS) si un

reprezentant al Uniunii internationale pentru conservarea naturii si resurselor ei (UICN), la care pot fi adaugati, la cererea statelor parti intrunite in adunare generala in cursul sesiunilor ordinare ale Conferintei generale a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura, reprezentantii altor organizatii interguvernamentale sau neguvernamentale avind obiective similare.

ART. 9

1. Statele membre ale Comitetului patrimoniului mondial isi exercita mandatul lor de la sfirsitul sesiunii ordinare a conferintei generale in cursul careia au fost alese pina la sfirsitul celei de-a treia sesiuni ordinare urmatoare.
2. Cu toate acestea, mandatul unei treimi din membrii desemnati cu ocazia primei alegeri va expira la sfirsitul primei sesiuni ordinare a conferintei generale care urmeaza celei in cursul careia au fost aleși, iar mandatul unei a doua treimi a membrilor desemnati in acelasi timp va expira la sfirsitul celei de-a doua sesiuni ordinare a conferintei generale care urmeaza celei in cursul careia ei au fost aleși. Numele acestor membri vor fi trase la sorti de catre presedintele conferintei generale dupa prima alegere.
3. Statele membre ale comitetului aleg, pentru a le reprezenta, persoane calificate in domeniul patrimoniului cultural sau al patrimoniului natural.

ART. 10

1. Comitetul patrimoniului mondial adopta un regulament interior al sau.
2. Comitetul poate in orice moment sa invite la sedintele sale organisme publice sau particulare, ca si persoane particulare, spre a le consulta asupra unor probleme speciale.
3. Comitetul poate sa creeze organele consultative pe care le considera necesare pentru executarea sarcinilor sale.

ART. 11

Fiecare din statele parti la prezenta conventie va prezenta, in masura in care este posibil, Comitetului patrimoniului mondial un inventar al bunurilor din patrimoniul cultural si natural aflate pe teritoriul sau si susceptibile de a fi inscrise pe lista prevazuta la paragraful 2 al prezentului articol. Acest inventar, care nu este considerat ca exhaustiv, trebuie sa cuprinda o documentatie asupra locului bunurilor respective si asupra interesului pe care ele il prezinta.

2. Pe baza inventarelor prezentate de catre state, conform paragrafului 1 de mai sus, comitetul stabileste, tine la zi si difuzeaza, sub numele de "lista a patrimoniului mondial", o lista a bunurilor patrimoniului cultural si patrimoniului natural, asa cum sint ele definite la art. 1 si 2 ale prezentei conventii, pe care el le considera ca avind o valoare universala exceptionala pe baza criteriilor pe care le va stabili. O astfel de lista actualizata trebuie difuzata cel putin la doi ani.
3. Inscrierea unui bun pe lista patrimoniului mondial nu poate sa se faca decit cu consimtamintul statului interesat. Inscrierea unui bun situat pe un teritoriu care face obiectul unor revendicari de suveranitate sau de jurisdicție din partea mai multor state nu prejudeca cu nimic drepturile partilor in litigiu.

4. Comitetul stabileste, actualizeaza si difuzeaza de fiecare data cind imprejurarile fac acest lucru necesar, sub numele de "lista a patrimoniului mondial in pericol", o lista de bunuri care figureaza pe lista patrimoniului mondial, pentru care s-a cerut asistenta in cadrul prezentei conventii si pentru salvagardarea carora sint necesare lucrari mari. Aceasta lista va cuprinde o estimare a costului lucrarilor. Nu pot figura pe aceasta lista decit bunuri ale patrimoniului cultural si natural care sint amenintate de pericole grave si precise ca: amenintarea de disparitie datorata unei degradari avansate, proiectele de mari lucrari publice sau private, o dezvoltare rapida urbana si turistica, distrugerii cauzate de modificari ale utilizarii sau ale proprietatii, transformari profunde datorate unei cauze necunoscute, abandonari din diferite motive, conflicte armate incepute sau amenintind sa izbucneasca, calamitati si cataclisme, mari incendii, miscari seismice, alunecari de teren, eruptii vulcanice, modificari ale nivelului apelor, inundatii, curenti violenti de maree . Comitetul poate, in orice moment, in caz de urgenta, sa procedeze la o noua inscriere pe lista patrimoniului mondial in pericol si sa difuzeze imediat aceasta inscriere.

5. Comitetul defineste criteriile pe baza carora un bun al patrimoniului cultural si natural poate sa fie inscris intr-una sau in alta din listele mentionate la paragrafele 2 si 4 ale prezentului articol.

6. Inainte de a refuza o cerere de inscriere pe una din cele doua liste mentionate la paragrafele 2 si 4 ale prezentului articol, comitetul va consulta statul parte pe teritoriul caruia se afla bunul din patrimoniul cultural sau natural de care este vorba.

7. Comitetul, cu acordul statelor interesate, coordoneaza si incurajeaza studiile si cercetarile necesare la intocmirea listelor mentionate la paragrafele 2 si 4 ale prezentului articol.

ART. 12

Faptul ca un bun din patrimoniul cultural si natural nu a fost inscris pe una sau cealalta din cele doua liste mentionate la paragrafele 2 si 4 ale art. 11 nu va insemna nicidecum ca el nu are o valoare universala exceptionala in alte scopuri decit cele care rezulta din inscrierea in aceste liste.

ART. 13

1. Comitetul patrimoniului mondial primeste si studiaza cererile de asistenta internationala formulate de statele parti la prezenta conventie referitoare la bunurile din patrimoniul cultural si natural aflate pe teritoriul lor, care figureaza sau sint susceptibile de a figura pe listele mentionate la paragrafele 2 si 4 ale art. 11. Aceste cereri pot avea drept obiect ocrotirea, conservarea, valorificarea sau introducerea in circuit public a acestor bunuri.

2. Cererile de asistenta internationala, conform paragrafului 1 al prezentului articol, pot avea ca obiect si identificarea bunurilor din patrimoniul cultural si natural definit la art. 1 si 2, cind studii preliminare au permis sa se stabileasca faptul ca aceste cercetari merita sa fie continuate.

3. Comitetul hotaraste ce urmare se va da acestor cereri, stabileste, cind este cazul, natura si importanta ajutorului sau si autorizeaza incheierea, in numele sau, a intelegurilor necesare cu guvernul interesat.

4. Comitetul fixeaza o ordine a prioritatii interventiilor sale. El face aceasta tinind seama de importanta respectiva a bunurilor de salvardat pentru patrimoniul mondial, cultural si natural, de necesitate de a asigura asistenta internationala bunurilor celor mai reprezentative ale naturii sau ale geniului si istoriei popoarelor lumii si de urgenta lucrarilor de intreprins, de importanta resurselor statelor pe teritoriul carora se gasesc bunurile amenintate si, in special, de masura in care ele ar putea asigura salvardarea acestor bunuri prin mijloacele lor proprii.

5. Comitetul intocmeste, tine la zi si difuzeza o lista a bunurilor pentru care s-a acordat o asistenta internationala.

6. Comitetul decide modul de utilizare a resurselor din fondul creat conform art. 15 al prezentei conventii. El cauta mijloacele de sporire a resurselor si ia toate masurile necesare in acest scop.

7. Comitetul coopereaza cu organizatiile internationale si nationale, guvernamentale si neguvernamentale, avind obiective similare celor din prezenta conventie. Pentru aplicarea programelor sale si pentru executarea proiectelor sale, comitetul poate sa faca apel la aceste organizatii, in special la Centrul international de studii pentru conservarea si restaurarea bunurilor culturale (centrul din Roma), la Consiliul international al monumentelor si siturilor (ICOMOS) si la Uniunea internationala pentru conservarea naturii si resurselor ei (UICN), ca si la alte organizatii publice sau private si la persoane particulare.

8. Hotaririle comitetului sint luate cu o majoritate de doua treimi a membrilor prezenti si votanti. Cvorumul este constituit de majoritatea membrilor comitetului.

ART. 14

1. Comitetul patrimoniului mondial este asistat de un secretariat numit de catre directorul general al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura.

2. Directorul general al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura, folosind cit mai larg posibil serviciile Centrului international de studii pentru conservarea si restaurarea bunurilor culturale (centrul din Roma), ale Consiliului international al monumentelor si siturilor (ICOMOS) si ale Uniunii internationale pentru conservarea naturii si resurselor sale (UICN), in specificul competentelor si al posibilitatilor lor, pregateste documentatia comitetului, ordinea de zi a sedintelor sale si asigura executarea hotaririlor lui.

IV. Fondul pentru protectia patrimoniului mondial, cultural si natural

ART. 15

1. Se creeaza un fond pentru protejarea patrimoniului mondial, cultural si natural de valoare universala exceptionala, denumit "Fondul patrimoniului mondial".

2. Fondul este constituit ca fond de depozit, conform dispozitiilor regulamentului financiar al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura.

3. Resursele fondului sint formate din:

- a) contributiile obligatorii si contributiile voluntare ale statelor parti la prezenta conventie;
- b) varsaminte, donatii sau legate, care vor putea fi facute de catre:
 - i) alte state;

- ii) Organizatia Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura, alte organizatii din sistemul Natiunilor Unite, in special Programul Natiunilor Unite pentru Dezvoltare si alte organizatii interguvernamentale;
- iii) organisme publice sau private, sau persoane particulare;
- c) orice dobinzi produse de resursele fondului;
- d) produsul colectelor si incasarilor de la manifestarile organizate in beneficiul fondului; si e) toate celelalte resurse autorizate de regulamentul pe care il va elabora Comitetul patrimoniului mondial.

4. Contributiile aduse fondului si celelalte forme de asistenta puse la dispozitia comitetului nu pot fi folosite decit in scopurile stabilite de acesta . Comitetul poate sa accepte contributii care sa nu fie folosite decit pentru un anumit program sau pentru un proiect special, cu conditia ca realizarea acestui program sau executia acestui proiect sa fi fost hotarite de catre comitet.

Contributiile aduse fondului nu pot fi insotite de nici o conditie politica.

ART. 16

1. Fara a renunta la orice alta contributie voluntara complementara, statele parti la prezenta conventie se angajeaza sa verse in mod regulat, la fiecare doi ani, in Fondul patrimoniului mondial, contributii al caror quantum, calculat dupa un procentaj uniform aplicabil la toate statele, va fi hotarit de adunarea generala a statelor parti la conventie, intrunite in cursul sesiunilor Conferintei generale a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura. Pentru a fi luata, aceasta hotarire a adunarii generale necesita o majoritate a statelor parti prezente si votante, care nu au facut declaratia mentionata la paragraful 2 al prezentului articol. Contributia obligatorie a statelor parti la conventie nu va putea depasi, in nici un caz, 1% din contributia lor la bugetul ordinar al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura.

2. Totusi, orice stat la care se refera art. 31 sau art. 32 al prezentei conventii poate, in momentul depunerii instrumentelor sale de ratificare, de acceptare sau de aderare, sa declare ca nu se considera legat de prevederile paragrafului 1 al prezentului articol.

3. Un stat parte la conventie, care a facut declaratia mentionata la paragraful 2 al prezentului articol, poate oricind sa-si retraga respectiva declaratie, notificind aceasta directorului general al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura. Totusi, retragerea declaratiei nu va avea efect asupra contributiei obligatorii datorate de acest stat decit incepind de la data adunarii generale urmatoare a statelor parti.

4. Pentru ca acest comitet sa fie in masura sa-si prevada operatiunile sale intr-un mod eficace, contributiile statelor parti la prezenta conventie, care au facut declaratia mentionata la paragraful 2 al prezentului articol, trebuie varsate in mod regulat, cel putin la fiecare doi ani, si nu vor trebui sa fie inferioare contributiilor pe care ar fi trebuit sa le depuna daca ar fi fost legate de prevederile paragrafului 1 al prezentului articol.

5. Orice stat parte la conventie, care a intirziat cu plata contributiei sale obligatorii sau voluntare pentru anul in curs si pentru anul civil care l-a precedat, nu este eligibil in Comitetul patrimoniului mondial, aceasta prevedere neaplicindu-se la prima alegere. Mandatul unui astfel de stat, care este deja membru al comitetului, va expira in momentul

oricarei alegeri prevazute la art.
8 paragraful 1 al prezentei conventii.

ART. 17.

Statele parti la prezenta conventie iau in considerare sau favorizeza crearea de fundatii sau de asociatii nationale publice si private avind ca scop de a incuraja liberalitati in favoarea protejarii patrimoniului cultural si natural definit la art. 1 si 2 ale prezentei conventii.

ART. 18

Statele parti la prezenta conventie isi vor da concursul la campaniile internationale de colecte care sint organizate in beneficiul Fondului patrimoniului mondial cu sprijinul Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie , Stiinta si Cultura. Ele sprijina colectele facute in acest scop de catre organismele mentionate la paragraful 3 al art. 15.

V. Conditii si modalitati ale asistentei internationale

ART. 19

Orice stat parte la prezenta conventie poate sa ceara o asistenta internationala in favoarea bunurilor din patrimoniul cultural sau natural de valoare universala exceptionala situate pe teritoriul sau. El trebuie sa alature la cererea sa informatiile si documentele prevazute la art. 21 de care dispune si de care comitetul are nevoie pentru a lua hotarirea sa.

ART. 20

Cu exceptia prevederilor paragrafului 2 al art. 13 ale alin. c) al art. 22 si ale art. 23, asistenta internationala prevazuta de prezenta conventie nu poate fi acordata decit bunurilor din patrimoniul cultural si natural pe care Comitetul patrimoniului mondial a hotarit sau hotaraste sa le inscrie pe una din listele mentionate la paragrafele 2 si 4 ale art. 11.

ART. 21

1. Comitetul patrimoniului mondial stabileste procedura examinarii cererilor de asistenta internationala pe care este solicitat sa o acorde si precizeaza in special elementele care trebuie sa fie cuprinse in cerere, care trebuie sa descrie operatiunea ce este avuta in vedere, lucrarile necesare, o estimare a costului lor, urgenta lor si motivele pentru care resursele statului care solicita nu ii permit acestuia sa faca fata la totalul cheltuielilor. Cererile trebuie, de cite ori este posibil, sa se bazeze pe avizul unor experti.

2. Din cauza unor lucrari care ar trebui intreprinse fara intirziere, cererile care se intemeiaza pe calamitati naturale sau catastrofe trebuie examinate de urgenta si cu prioritate de catre comitet, care trebuie sa dispuna de un fond de rezerva destinat unor astfel de eventualitati.

3. Inainte de a lua o hotarire, comitetul efectueaza studiile si consultatiile pe care le considera necesare.

ART. 22

Asistenta acordata de Comitetul patrimoniului mondial poate lua urmatoarele forme:

- a) studii asupra problemelor artistice, stiintifice si tehnice pe care le ridica protejarea, conservarea, punerea in valoare si reanimarea patrimoniului cultural si natural, asa cum este ele definit la paragrafele 2 si 4 ale art. 11 din prezenta conventie;
- b) punerea la dispozitie de experti, tehnicieni si mina de lucru calificata pentru a asigura buna

executie a unui proiect aprobat;

c) formarea de specialisti de toate nivelurile in domeniul identificarii, ocrotirii, conservarii, punerii in valoare si reanimarii patrimoniului cultural si natural;

d) furnizarea de echipament pe care statul interesat nu il poseda sau nu este in masura sa-l procure;

e) imprumuturi cu dobinda mica, fara dobinda, sau care vor putea fi rambursate pe termen lung;

f) acordarea, in cazuri exceptionale si in mod special motivate, de subventii nerambursabile.

ART. 23

Comitetul patrimoniului mondial poate, de asemenea, sa acorde o asistenta internationala unor centre nationale sau regionale de formare a specialistilor de toate nivelurile in domeniul identificarii, protejarii, conservarii, punerii in valoare si reanimarii patrimoniului cultural si natural.

ART. 24

O asistenta internationala de mare importanta nu poate fi acordata decit in urma unui studiu stiintific, economic si tehnic detaliat. Acest studiu va trebui sa ia in considerare tehnicile cele mai avansate de ocrotire, de conservare, de punere in valoare si de reanimare a patrimoniului cultural si natural si va trebui sa corespunda obiectivelor prezentei conventii. Studiul va cauta, de asemenea, mijloacele de a folosi in mod rational resursele disponibile in statul interesat.

ART. 25

Finantarea lucrarilor necesare nu trebuie, in principiu, sa revina decit in mod partial comunitatii internationale. Participarea statului care beneficiaza de asistenta internationala trebuie sa constituie o parte substantiala din resursele utilizate la fiecare program sau proiect, afara de cazul in care resursele sale nu-i permit acest lucru.

ART. 26

Comitetul patrimoniului mondial si statul beneficiar stabilesc in acordul pe care il incheie conditiile in care va fi executat un program sau proiect pentru care s-a acordat o asistenta internationala in baza prevederilor prezentei conventii. Statului care primeste aceasta asistenta internationala ii revine datoria de a continua sa ocroteasca, sa conserve si sa valorifice bunurile astfel salvardate, conform conditiilor stabilite in acord.

VI. Programe educative

ART. 27

1. Statele parti la prezenta conventie se straduiesc prin mijloace adecvate, mai ales prin programe de educare si informare, sa intareasca respectul si atasamentul popoarelor lor fata de patrimoniul cultural si natural definit la art. 1 si 2 ale conventiei.

2. Ei se angajeaza sa informeze pe scara larga publicul asupra pericolelor care ameninta acest patrimoniu si asupra actiunilor intreprinse prin aplicarea prezentei conventii.

ART. 28

Statele parti la prezenta conventie, care primesc o asistenta internationala in baza conventiei, iau masurile necesare pentru a face cunoscuta importanta bunurilor care au facut obiectul

acestei asistente si rolul pe care aceasta din urma l-a avut.

VII. Rapoarte

ART. 29

1. Statele parti la prezenta conventie vor indica in rapoartele pe care le vor prezenta la Conferinta generala a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie , Stiinta si Cultura, la termenele si sub forma pe care aceasta le va stabili, prevederile legislative, reglementarile si alte masuri pe care le-au adoptat pentru aplicarea conventiei, precum si experienta pe care au obtinut-o in acest domeniu.

2. Aceste rapoarte vor fi aduse la cunostinta Comitetului patrimoniului mondial.

3. Comitetul va prezenta un raport asupra activitatii sale la fiecare din sesiunile ordinare ale Conferintei generale a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura.

VIII. Clauze finale

ART. 30

Prezenta conventie a fost redactata in limbile engleza, araba, spaniola, franceza si rusa, cele cinci texte fiind in mod egal autentice.

ART. 31

1. Prezenta conventie va fi prezentata spre ratificare sau acceptare statelor membre ale Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura, conform procedurilor lor constitutionale respective.

2. Instrumentele de ratificare sau de acceptare vor fi depuse la directorul general al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura.

ART. 32

1. Prezenta conventie este deschisa aderarii oricarui stat membru al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura, invitat sa adere la ea de catre conferinta generala a organizatiei.

2. Aderarea se va face prin depunerea unui instrument de adeziune la directorul general al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura.

ART. 33

Prezenta conventie va intra in vigoare dupa trei luni de la data depunerii celui de-al douazecilea instrument de ratificare, acceptare sau aderare, dar numai pentru statele care vor fi depus instrumentele lor respective de ratificare, acceptare sau aderare la aceasta data sau la o data anterioara. Ea va intra in vigoare pentru orice alt stat dupa trei luni de la depunerea instrumentului sau de ratificare, acceptare sau aderare.

ART. 34

Prevederile care urmeaza se aplica statelor parti la prezenta conventie avind un sistem constitutional federativ sau neunitar:

a) in ceea ce priveste prevederile acestei conventii a caror aplicare necesita o actiune

legislativa a puterii legislative federale sau centrale, obligatiile guvernului federal sau central vor fi aceleasi ca cele ale statelor parti care nu sint state federative;

b) in ceea ce priveste prevederile acestei conventii a caror aplicare necesita o actiune legislativa a fiecaruia din statele, tarile, provinciile sau cantoanele constitutive, care nu sint, in virtutea sistemului constitutional al federatiei, obligate sa ia masuri legislative, guvernul federal va aduce, cu avizul sau favorabil, respectivele prevederi la cunostinta autoritatilor competente ale statelor, tarilor, provinciilor sau cantoanelor.

ART. 35

1. Fiecare din statele parti la prezenta conventie poate denunta conventia.

2. Denuntarea va fi notificata printr-un instrument scris depus la directorul general al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura.

3. Denuntarea va intra in vigoare la 12 luni de la primirea instrumentului de denuntare. Ea nu va modifica cu nimic obligatiile financiare asumate de statul care face denuntarea, pina la data la care retragerea intra in vigoare.

ART. 36

Directorul general al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura va informa statele membre ale organizatiei, statele nemembre mentionate la art. 32, ca si Organizatia Natiunilor Unite, asupra depunerii tuturor instrumentelor de ratificare, de acceptare sau de aderare, mentionate la art. 31 si 32, ca si asupra denunturilor prevazute de art. 35.

ART. 37

1. Prezenta conventie va putea fi revizuita de Conferinta generala a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura. Revizuirea nu va putea obliga, totusi, decit statele care vor deveni parti la conventia revizuita.

2. In cazul in care conferinta generala va adopta o noua conventie prevazind revizuirea totala sau partiala a prezentei conventii si afara de cazul in care noua conventie nu stabileste altfel, prezenta conventie va inceta sa fie deschisa ratificarii, acceptarii sau aderarii, incepind de la data intrarii in vigoare a noii conventii revizuite.

ART. 38

Conform art. 102 al Cartei Natiunilor Unite, prezenta conventie va fi inregistrata la Secretariatul Organizatiei Natiunilor Unite la cererea directorului general al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura.

Intocmita la Paris, in a douazeci si treia zi a lunii noiembrie 1972, in doua exemplare autentice, purtind semnatura presedintelui conferintei generale, intrunita in cea de-a saptesprezecea sesiune a sa, si a directorului general al Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura, care vor fi depuse in arhiva Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura, si ale carei copii certificate pentru conformitate vor fi inaintate tuturor statelor mentionate la art. 31 si 32, ca si Organizatiei Natiunilor Unite.

Textul care precede este textul autentic al conventiei adoptat de Conferinta generala a Organizatiei Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura la cea de-a 17-a sesiune, care s-a tinut la Paris si care a fost declarata inchisa la 21 noiembrie 1972.

Drept pentru care si-au pus semnaturile, in 23 noiembrie 1972.
Presedintele conferintei generale, Directorul general,